

Ordförråd och läsförståelse hos nyanlända andraspråksinlärare ur ett frekvensperspektiv – validering av två ordförrådstest

Anna Ingves

Institutionen för nordiska språk, Uppsala universitet, anna.ingves@nordiska.uu.se

På senare år har några grundläggande normer inom ordförrådstestning av andraspråksinlärare ifrågasatts och lyfts för närmare granskning. Några sådana aspekter är bruket av frekvensbaserade ordlistor och antagandet att ord med liknande frekvens är ungefär lika svåra att lära sig. I relation till detta efterfrågas specifikationer angående tilltänkta testtagare, samt att testresultaten på ett tydligare sätt ska gå att tolka och förhålla till verkligheten (Schmitt m.fl. 2020). Inom mitt avhandlingsprojekt har två ordförrådstest anpassade för nyanlända ungdomar på språkintruktionsprogrammet tagits fram enligt ovan beskrivna praktik. Testen ger en uppskattning av det receptiva ordförrådets bredd och kunskaperna om de 5000 mest frekventa orden i svenskan. Men hur väl fungerar dessa test för de tilltänkta inlärarna, och hur kan resultaten tolkas? I denna studie valideras testen utifrån de testade ordfrekvensernas relevans för nyanlända ungdomar på språkintruktionsprogrammet. En av slutetapperna på programmet är läsförståelseprovet i nationella provet i svenska som andraspråk för årskurs 9. Orden på de testade frekvensbanden relateras till ett sampel på 52 läsförståelseprovstexter, och deras täckningsgrad jämförs med testresultat från 161 språkintruktions elever. De mest frekventa orden visar sig täcka en betydande del av orden i läsförståelsetexterna, med störst täckning hos de allra mest frekventa orden, men täckningen faller inte jämnt över frekvenserna, ett mönster som delvis speglas i inlärarnas testresultat. Resultaten indikerar att test som undersöker inlärares kunskaper utifrån ordfrekvenser ger värdefulla insikter i deras förutsättningar att läsa med förståelse. Under föredraget diskuteras också några reflektioner om svenska ords frekvenser, och potentiella följder för fortsatt utveckling av frekvensbaserade ordtest på svenska.

Referenser

Schmitt, N., Nation, P., & Kremmel, B. (2020). Moving the field of vocabulary assessment forward: The need for more rigorous test development and validation. *Language Teaching*, 53(1), 109-120.